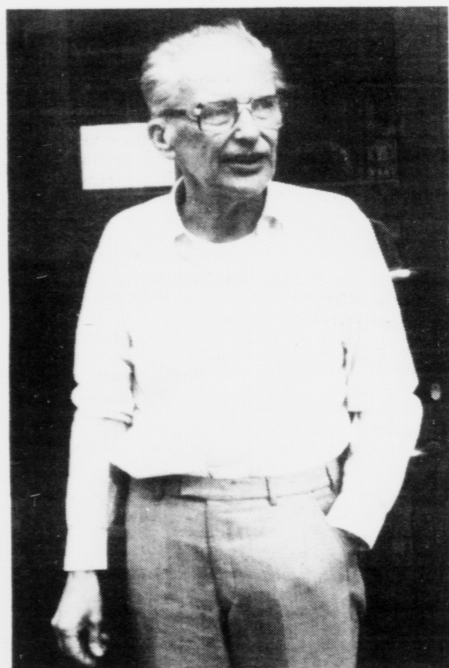

Norskur havgranskari:

Toskurin í Barents-havinum nærast — kann fáa avleiðing fyri rækjustovnin!

Rækjustovnurin tvífaldaður eftir 10 árum — nú kemur toskurin aftur!

Per Øynes uttanfyri nýggja bygningin hjá Havgransk-
ingurstovninum í Bergen

Rækjufiskiskapurin við Svalbard og í Barentshavinum hevur helst rokkið sitt hámark nú. Hetta heldur norski havgranskari, Per Øynes, sum Sosialurinn hevur tosað við. Hann er eisini sera spentur at vita, um tað at toskastovnurin nú er farin at nærast aftur, kann fáa avleiðingar fyri rækjustovnin.

Orð og myndir: Jan Müller

Um ein góðan mánað fáa vit at vita, hvussu til stendur við rækjustovninum í Barentshavinum og við Svalbard. Í hesum døgum trolar norska havrannsóknarskipið «Michael Sars» eftir rækjum í Barentshavinum. Við umboð eru fiskifrøðingar og havgranskarar. Teir skulu í umleið ein mánað gera stovnsmetingar av rækjustovninum. Tá alt hetta tilfarið er viðgjørt, verður tað sent norskum og al-
tjóða myndugleikum, teirra millum ICES.

Stóran áhuga fyri føroyingar

Tað er greitt, at hesar

kanningar eisini hava stóran áhuga fyri føroyskar myndugleikar og fiskimenn, ið vinna sær dagligu úrtøkuna við rækjuskípum norðuri í tí kalda Barentshavinum og við Svalbard.

Tað var eisini í hesum sambandi, at Sosialurinn í summar vitjaði inn á gólv-
ið á «Havforskningsinstituttet» í Bergen. Har hittu vit fremsta rækjustovnsgranskaran, sum norðmenn eiga og helst ein hin kønasti, hvat viðvikur rækjustovninum har norðuri. Maðurin eitur Per Øynes, og hann er í hesum døgum umboð á Michael Sars, har hann stendur fyri kanningunum av

Per Øynes: — Hetta økið eystan og norðan fyri Hopen er ein sera rík rækjuleið, sum eg vænti nógv av í framtíðini.

rækjustovninum í Barentshavinum.

Hvør er so hesin Per Øynes! Jú, hann er havgranskari og hevur arbeitt innan hetta umráðið í nógv ár. Hann starvaðist á Hvalaveiðistovninum í Oslo í 13 ár. Síðani hevur hann tikist við at kanna fiskirikidømið inni á norsku firðunum, hann hevur verið í Grønlandi í nøkur ár og kannað grønländstok, og síðani 1970 hevur hann tikist við at kanna rækjur.

Norska rækjuveiðan

Tað kann annars sigast um norska rækjuveiðið, at hon hevur langar traditiónir. Longu í 1840-árunum fiskaðu norðmenn rækjur inni á firðunum. Seinni fiskaðu teir rækjur í Skagerak og upptætur

seinni út fyri Norðurnoreg.

Í 1930-árunum var samlaða veiðan umleið 1000 tons. Hálvthundrað ár seinni fór hon væl upp um tey 50.000. Tað er so serliga veiðan í Barentshavinum nærhendis Norðurnoregi, sum hevur verið orsøkin til henda ovurstóra vøkstur.

Per Øynes fór at arbeiða við rækjunum fyrst í 70-árunum, tá ið norðmenn av álvara fóru undir at kortleggja tey nógvu nýggju rækjumiðini í Barentshavinum.

Síðani fyrst í 80-árunum hevur hann so arbeitt við at gera stovnsmetingar av rækjunum í Barentshavinum og við Svalbard. Hetta arbeiðið hevur verið rættliga miðvíst og hava stovnsmetingar verið gjørdar hvørt ár síðani — tvær reisir

Norske fangster av reker (tonn) i det nordøstlige Atlanterhavet fordelt på områder i 1000 tonn.

Omåde	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983 ¹⁾
Møre og Trøndelag	1,2	2,0	1,2	0,9	?	0,9	0,6	0,8	1,0
Nordland, Troms og Vest-Finnmark	1,1	0,4	0,8	0,9	0,9	6,9	4,4	4,4	5,4
Jan Mayen	0,1	0,4	0,4	0,9	0,6	0,5	0,1	0,1	0,3
Gst-Finnmark til Tiddly ser for 72°N	0,6	2,7	8,5	10,4	6,6	11,6	11,1	14,1	27,3
Thor Iversen og Tiddly nord for 72°N				4,4	6,7	5,7	6,5	13,7	14,0
USSR-sone				1,0	2,0	1,4	0,5	0,1	0,1
Hopenfeltet	4,5	4,3	3,0	0,1	0,2	0,7	0,1	0,1	1,8
Svalbard		*	0,2	0,2	2,5	4,5	4,3	10,0	18,1
Ikke fordelt på områder	0,7	*	1,1	2,3	5,6	2,7	4,7	-	-
Totalt	8,2	9,8	14,8	20,5	25,4	35,1	32,7	43,5	68,0

¹⁾ Foreløpige

Kilde: Fiskeristatistikk 1975-1981 (Norges offisielle statistikk). Fiskeridirektøren 1982-1983.

Rekefisket i det nordøstlige Atlanterhav nord for 62°N fordelt på land og områder i 1000 tonn.

Omåde	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982 ³⁾	1983 ³⁾	1984 ⁴⁾
Færgene				0,2	0,4		0,7		4,8	6,7
FF									1,4	2,2
Norge	8,7	9,8	14,8	20,5	25,4	35,1	32,7	43,5	68,0	68,1
Sovjetunionen	0,9	0,6	5,9 ¹⁾	18,3	10,5	11,2 ²⁾	9,9 ¹⁾	15,6	29,1	40,0
Andre			4,9 ¹⁾			0,6 ²⁾	0,7		0,9	0,5
	9,1	10,4	25,6	39,0	36,3	46,9	44,0	59,1	104,2	117,5
Fordelt på områder										
Barentshavet	0,1	3,0	19,0	35,9	26,8	32,1	29,4	41,2	65,3	63,0
Svalbard	5,4	4,6	2,8	0,2	5,2	8,8	9,0	13,9	33,5	49,0
Norskehavet	3,6	2,7	3,8	2,9	4,3	6,0	5,6	3,9	5,4	5,5

¹⁾ Spania i Barentshavet ²⁾ Spania i Svalbardsonen ³⁾ Foreløpige ⁴⁾ Beregnet fangst
Kilde: Bull.Stat.